

Las violaciones en Badalona

Badalona ha estat escenari d'esdeveniments tràgics des de l'any passat. Menors, encoratjats pel reforç de grup, han comès violacions grupals cap a noies menors. D'almenys vuit agressions sexuals grupals en els últims onze mesos, varies d'elles han tingut lloc en el Centre Comercial Màgic. Ja al novembre de 2022, una noia de només 11 anys va ser presumptament violada en els lavabos del centre comercial per 5 menors d'edat, 3 d'ells inimputables. Aquest va ser només un dels 5 delictes de naturalesa sexual que van ocórrer en el mateix espai. Tots tenen trets comuns. Menors perpetrant els delictes contra altres menors, els lavabos del Màgic com a escenari delictiu, les noves tecnologies pel mig i una aparent impunitat per part de l'establiment.

Diverses crítiques s'han formulat cap a l'actuació posterior. La simptomatologia és recurrent i a vegades es repeteixen patrons que ens recorden que no existeix una actuació suficient per part de les administracions públiques, tant des del prisma de la prevenció anterior com de la detecció posterior. El centre comercial, en concret en el cas de la menor d'11 anys, va informar els Mossos que

el vigilant de seguretat no corresponia amb la descripció, no guardava cap relació amb els seus serveis de seguretat, i, per tant, havia de tractar-se d'un vigilant d'una de les botigues del centre. En definitiva, el centre comercial es va rentar les mans, cosa que ha portat a la societat civil a denunciar la seva actuació. A més, diversos mitjans han exposat com la víctima d'11 anys no només es va sentir qüestionada quan va narrar els fets als Mossos, sinó també com la falta de rapidesa va posposar diversos mesos que l'atenguessin els serveis psicològics.

La pregunta que ens sorgeix quan ens trobem amb un fenomen com aquest són les causes subjacents que impregnen aquests esdeveniments. És evident que la violència de gènere no entén de classes socials, però no podem ignorar el context socioeconòmic a fi d'analitzar amb major detall el que ha succeït i els seus motius. Ja va ser Teresa Campos –mare d'una de les víctimes i portaveu del Comitè de Mares Contra la Violència Sexual a Badalona– qui va assenyalar que una de les causes residia en la degradació i precarització dels barris i que era precisament la reversió d'aquestes condicions el que permetria construir un barri digne

de nou. Per il·lustrar aquesta realitat cal destacar que, en 2018, l'agrupació censal de Badalona 9 (Sant Roc Oest - sector Plaça de Camarón de la Isla) va ser la tercera unitat territorial amb el nivell socioeconòmic més baix de Catalunya (IST, 2015-2018).

Badalona és l'exemple paradigmàtic d'una ciutat que se sent abandonada per les administracions. Sense anar més lluny, el municipi mostra un clar desinterès polític. En comparació amb el 2019, en les últimes eleccions, la participació va caure més del 5% arribant al 58,05%. Ja no és una qüestió partidista, sinó un bloqueig polític que continua acompanyant al municipi des de fa diversos anys.

Des de 2018, han passat per l'alcaldia badalonina ni més ni menys que 5 alcaldes de tres formacions diferents (PP, PSOE, Guanyem En Comú). Tot això posa de relleu la imperant necessitat d'una millora en els barris i l'absència d'una resposta consistent per part de les agrupacions polítiques.

I a aquest context se li afegeixen altres factors. La infància a Badalona incorre en elevades taxes d'absentisme escolar, amb molt de temps lliure i poques alternatives lúdiques. Ja ho assenyalava la Fundació Ateneu Sant Roc en 2014, el percentatge de faltes a les aules arriba al 20% en el barri de La Salut i en el de Sant Roc supera el 50% en el cas de l'educació primària. A això s'afegeix la facilitat amb la qual s'accedeix a les noves tecnologies i la manca

@El Mundo

d'educació sexual, tant a casa com a l'escola, cosa que incita als menors a emprar la pornografia com a manera d'apropar-se a la sexualitat (APA, 2021). Cada vegada la infància accedeix a continguts en línia abans i cada vegada són menors les barreres per a visualitzar contingut pornogràfic violent. Tal com assenyalava l'enquesta de Save the Children (2020), el 53,8% té el seu primer contacte amb la pornografia abans dels 13 anys, i un 8,7% abans dels 10 anys, conformant-se l'edat mitjana en els 12 anys.

Ja ho assenyalava UNICEF en 2021, l'exposició a contingut pornogràfic en etapes primerenques pot perjudicar a les infàncies generant problemes de salut mental, sexisme, objectivació i violència sexual, entre altres. Al cap i a la fi, resulta evident que visualitzar contingut sexual de caràcter violent, cosa que desgraciadament abunda en el món digital, contribueix a la normalització de conductes que resulten extremadament greus. En concret, exposar a nens a pornografia no consentida, d'acord Orchowski (2019), està correlacionat amb la perpetuació de la violència entre parelles romàntiques. L'estudi assenyalava que no és una relació de causalitat i conseqüència, sinó que reforça tendències violències preexistents.

No obstant això, les noves tecnologies no només han amplificat la problemàtica en aquest sentit. A més de reproduir conductes misògines i masclistes,

els agressors, en concret en el cas de la menor d'11 anys, van gravar i van difondre la violació. El més preocupant és que ningú va alertar de la situació, encara que no van ser poques les persones que van visualitzar el contingut. Diversos alumnes van informar els mitjans que efectivament havien accedit al contingut gravat pels agressors de la menor d'11 anys. No obstant això, no va ser fins que va arribar a les mans del seu germà que no es va procedir a la denúncia.

No existeix un únic element explicatiu d'aquests successos, així doncs, amb l'objectiu d'indagar en les causes i els factors, el present article se centra en la recopilació de les teories explicatives psicològiques i de dinàmiques de grup (De la Torre-Laso, 2020). Existeixen tres tipus de factors principals: els individuals, els situacionals i els socioculturals. Els factors individuals es determinen com aquells trets de personalitat o predisposició que té cada individu. En aquest sentit s'ha observat que en les agressions sexuals grupals l'edat mitjana dels perpetradors és menor a la de les violacions individuals, amb una edat mitjana de 21 anys respecte als 29 en l'altre cas. En aquests casos les cognicions i creences individuals entorn al sexe continuen en construcció, ja que es basa d'experiències prèvies i coneixements adquirits en processos de socialització, així doncs, el fet que siguin agressors joves amb poques experiències prèvies o influenciats per factors socials juga un

paper clau en les agressions grupals. A més, en aquests casos, els agressors també utilitzen tècniques de neutralització, on agafen aquella informació que els beneficia i estableixen una relació causal, on neguen la responsabilitat i el mal comès. De fet, el 48% dels agressors atribueixen la responsabilitat a la víctima. Els factors situacionals consisteixen en les situacions que aparentment són més proclius al fet que es doni una agressió sexual. En aquest cas els escenaris on existeix violència o s'accepta l'hostilitat com els casos de les guerres, també entorns on s'observa de forma exagerada la sexualitat com són les fraternitats i també contextos on s'afavoreix la cohesió del grup, com les bandes o els centres de menors. I, finalment, els factors socioculturals. En aquest cas, la presència de mites i creences al voltant de la sexualitat, que s'interpreten com un conjunt de prejudicis i estereotips generalment falsos, generen una cultura de la violació la qual en interaccionar amb factors individuals es poden arribar a acceptar-se determinades actituds i conductes per part dels agressor. A més, les cultures patriarcals on existeixen uns rols de gènere marcats i una relació de poder i de dominació del masculí front el femení, solen ser més afavoridors d'agressions sexuals. La interacció d'aquests tres factors genera determinades dinàmiques de grups que en situacions concretes deriven en violacions sexuals grupals. En aquests casos, s'inicia una comparació social dins dels integrants, els quals senten la

necessitat d'avaluar-se i comparar-se amb els altres, trobant en ells la validació i a vegades actuant de manera semblant. També, dins de les agressions sexuals es destaca la figura d'un líder, el qual sol ser el que exerceix un control sobre el grup i és el principal instigador. A més, en tractar-se d'una violència sexual aquests solen exercir estratègies de control cap a les dones com l'ús de violència física, armes o drogues. Finalment, la presència dins d'un grup anima als integrants a actuar de formes que no el farien sols, en aquests casos es dona un fenomen de desindividualització, quan es dilueix la responsabilitat del delictes i s'actua de manera conjunta amb el grup.

La solució no està en absolut clara i ha estat objecte de debat. Alguns polítics atribueixen la problemàtica a la Llei del Menor per haver quedat desfasada. Aquest mateix mes, Albiol, qui serà nou alcalde del municipi en qüestió, ha anunciat que sol·licitarà al Congrés la creació d'una comissió per a abordar la inimputabilitat dels menors al·ludint a un canvi en el paradigma juvenil. Avui dia, la Llei orgànica reguladora de la responsabilitat penal dels menors disposa que serà aplicable per a aquelles persones compreses entre els 14 i els 18 anys, és a dir, excloent del seu àmbit a qualsevol menor de 14 anys. No obstant això, la solució no només ha de passar per endurir les penes, tal com assenyalen altres agents com el Comitè de Mares Contra la Violència sexual a Badalona. En la carta oberta a

Rubén Guijarro, alcalde de Badalona, li retreien “no haver sentit parlar sobre més inversions en els barris, cada vegada més degradats, sobre més recursos per a les escoles, per a la sanitat, per a equipaments culturals, per a l'educació sexual dels joves, per a combatre la desocupació i la precarietat, per a accedir a un habitatge públic”.

No obstant això, si bé és evident que les causes són diverses, la perpetuació de violències de gènere no deixa de ser un mal que s'ha d'eradicar. Els continguts pornogràfics no deixen de prendre especial rellevància i, tal com indica UNICEF, s'ha de començar a promoure la seguretat dels i les menors en línia. S'han d'incloure regles i controls per a moderar l'accés a segons quins continguts perquè l'accés il·limitat ha demostrat no ser beneficiós en absolut. Només així aconseguirem suprimir la problemàtica des de l'arrel ja que és innegable que l'augment d'aquestes violacions no és casualitat. S'ha d'entendre la sexualitat com un fenomen no únicament consentit sinó també desitjat i la pornografia no és un àmbit que precisament s'alineï amb aquesta lògica. Bridges assenyalava en un estudi en 2010, on es van analitzar més de 300 escenes, que els continguts pornogràfics no sols reproduïen una imatge en el qual les dones exercien un rol passiu, sinó que a més també eren

denigrades física i verbalment en el 88,2% i 48,7% dels casos respectivament.

En definitiva, ens trobem davant una crisi multifactorial i complexa, però és clar que el rol de les administracions és indispensable. S'ha d'actuar immediatament a través de polítiques públiques de gènere que ataquin el problema des de l'arrel. Si bé és cert que no podem acostar-nos a la qüestió des d'un prisma on es permeti eludir responsabilitats emparant-nos en la falta de maduresa dels agressors, tampoc podem recórrer a una solució merament punitivista que ignori la necessitat d'una reforma en l'àmbit socioeconòmic, educatiu i cultural. La resposta és urgent i hem de posar-nos mans a la feina per a suprimir tots aquells factors de risc que alimenten aquesta trista realitat on els drets d'aquestes menors s'estan veient flagrantment vulnerats.

Ester

Ester Cecilia Chico

Graduada en Psicologia

Estudiant de Màster en Drets Humans,

Democràcia i Globalització en la UOC.

Berta Sitjar Armisén

Dret i Global Governance

Universitat Esade.

Material consultat:

- Agencias, La Vanguardia. (2023, abril). *Unas 200 personas protestan en Badalona contra agresiones sexuales en Màgic*. La Vanguardia. <https://www.lavanguardia.com/vida/20230429/8932329/200-personas-protestan-badalona-agresiones-sexuales-magic.html>
- Ambarova, E., & Olmo López, D. M. (2023, gener). *Los Delitos sexuales cometidos por menores se disparan un 169%*. ELMUNDO. <https://www.elmundo.es/espana/2022/12/26/63a99238fdddfad2e8b4595.html>
- Anguera de Sojo, I. (2023, junio). *¿Qué pasa en Badalona? Pobreza, guetos sociales y un ayuntamiento sin rumbo*. El Independiente. <https://www.elindependiente.com/espana/2023/06/10/que-pasa-en-badalona-pobreza-guetos-sociales-y-un-ayuntamiento-sin-rumbo/>
- Anguera de Sojo, I. (2023, març). *Badalona destapa la crisis: más de mil delitos cometidos por menores inimputables en Cataluña en 2022*. El Independiente. <https://www.elindependiente.com/espana/2023/03/11/badalona-destapa-la-crisis-mas-de-mil-delitos-cometidos-por-menores-inimputables-en-cataluna-en-2022/>
- Aragonés, Á. (2023, juny). *Marginalidad, absentismo escolar y conductas sexuales desviadas: las claves de las violaciones grupales de menores en Badalona*. Nius Diario. https://www.niusdiario.es/espana/catalunya/20230609/claves-violaciones-grupales-menores-badalona-marginalidad-absentismo-escolar-conductas-sexuales-desviadas_18_09752611.html
- Bridges, A. J., Wosnitzer, R., Scharrer, E., Sun, C., & Liberman, R. (2010, octubre). *Aggression and sexual behavior in best-selling pornography videos: A content analysis update*. Violence against women. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/20980228/>
- Carranco, R. (2023, març). *Los Mossos investigan tres agresiones sexuales más en Màgic, el centro comercial de la violación a una niña de 11 años en Badalona*. El País. <https://elpais.com/espana/catalunya/2023-03-29/los-mossos-investigacion-tres-agresiones-sexuales-mas-en-magic-el-centro-comercial-de-la-violacion-a-una-nina-de-11-anos-en-badalona.html>
- Comitè de Mares Contra la violència sexual a Badalona. (2023, abril). *Carta oberta a Rubén Guijarro, alcalde de Badalona*. Sindicat d'Estudiants. <https://sindicatdestudiants.net/index.php/26-campanyes-i-novetats/campanyes-i-novetats/1317-carta-oberta-a-ruben-guijarro-alcalde-de-badalona>
- Comitè de Mares contra la Violència Sexual a Badalona. (2023, abril). *El crit de 'No esteu soles!' inunda els carrers de Badalona*. Sindicat d'Estudiants. <https://www.sindicatdestudiants.net/index.php/26-campanyes-i-novetats/campanyes-i-novetats/1319-cronica-mani-29a-noesteusoles>

- *Decenas de alumnos vieron el vídeo de la violación a la niña de Badalona y nadie dijo nada.* La Sexta. (2023, març). https://www.lasexta.com/noticias/sociedad/decenas-alumnos-vieron-video-violacion-nina-badalona-nadie-dijo-nada_20230310640b069831c73f00015b7365.html
- De la Torre-Laso, J. (2020). *¿Por qué se Cometan Agresiones Sexuales en Grupo? Una Revisión de las Investigaciones y Propuestas Teóricas.* Anuario de Psicología Jurídica, 30, 73-81. <https://doi.org/10.5093/apj2019a18>
- Ediciones El País. (2023, maig). *Resultados Electorales en Badalona: Elecciones Municipales.* EL PAÍS. <https://elpais.com/espana/elecciones/municipales/09/08/15/>
- *Entrevista a Teresa Prados. Portavoz del Comité de Madres contra la violencia sexual en Badalona.* Izquierda Revolucionaria. (2023, abril). <https://www.izquierdarevolucionaria.net/index.php/mujer/13603-entrevista-a-teresa-prados-portavoz-del-comite-de-madres-contra-la-violencia-sexual-en-badalona>
- García, J. (2023, juny). *Los Mossos Han identificado a 20 menores por ocho agresiones sexuales en grupo en Badalona en un año.* El País. <https://elpais.com/espana/catalunya/2023-06-08/los-mossos-han-identificado-a-20-menores-por-ocho-agresiones-sexuales-en-grupo-en-badalona-en-un-ano.html>
- García, J. (2023, juny). *Indignación y Perplejidad por las violaciones a menores en Badalona.* El País. <https://elpais.com/sociedad/2023-06-11/badalona-las-manadas-de-adolescentes-que-surgen-de-la-miseria.html>
- González, N. (2023, juny). *Nueva violación grupal a una menor en Badalona.* El Taquígrafo. <https://www.eltaquigrafo.com/articulo/sucesos/nueva-violacion-grupal-menor-badalona/20230605141711022333.html>
- Hernández, S. (2023, maig). *Los Mossos Investigan Otra Nueva Agresión Sexual grupal a una menor en el Centro Comercial Màgic de Badalona.* Es Decir Diario. <https://es-decirdiario.com/2023/06/los-mossos-investigan-otra-nueva-agresion-sexual-grupal-a-una-menor-en-el-centro-comercial-magic-de-badalona/>
- *Índex socioeconòmic territorial 2015-2018. Anàlisi de resultats.* Idescat. Institut d'Estadística de Catalunya. (2021, maig). <https://www.idescat.cat/serveis/biblioteca/docs/cat/ist20152018.pdf>
- *Los Mossos Investigan una nueva agresión sexual grupal a una menor en Badalona.* El País. (2023, juny). <https://elpais.com/espana/catalunya/2023-06-05/los-mossos-investigan-una-nueva-agresion-sexual-grupal-a-una-menor-en-badalona.html>
- Melgar, G. (2023, maig). *La impunidad de los acosadores empuja a la familia de la niña violada en Badalona a dejar la ciudad.* ELMUNDO. <https://www.elmundo.es/cataluna/2023/05/03/6452c308fc6c8349678b45d0.html>

- Melgar, G. (2023, juny). *Los Mossos d'Esquadra identifican a 20 menores por ocho violaciones grupales en Badalona durante el último año.* ELMUNDO. <https://www.elmundo.es/cataluna/2023/06/08/64820c80fc6c83cd3a8b4598.html>
- Nicolás, S. (2023, abril). *El Comitè de Mares exigeix al consistori que comenci una persecució legal contra el CC Màgic.* Badalona Comunicació. <https://www.bdncom.cat/notice/el-comite-de-mares-exigeix-al-consistori-que-comenci-una-persecucio-legal-contra-el-cc-magic>
- Padilla, M. (2014, febrer). *Absentismo en Sant Roc: Del 2004 al 2014.* Fundació Ateneu Sant Roc. <https://fundacioateneusantroc.org/es/absentismo-en-sant-roc-del-2004-al-2014/>
- Paredes, M. (2023, juny). *Por qué las violaciones son siempre en el Màgic: "A los agresores los reciben como héroes en sus barrios."* El Español. https://www.elespanol.com/reportajes/20230611/violaciones-siempre-magic-agresores-reciben-heroes-barrios/770173082_0.html
- Pérez Oliva, M. (2023, juny). *Badalona, las agresiones sexuales como síntoma de un desastre.* El País. <https://elpais.com/sociedad/2023-06-12/badalona-las-agresiones-sexuales-como-sintoma-de-un-desastre.html>
- Pons Valls, E. (2023, novembre). *Los vecinos encaran el enésimo cambio de alcaldía en Badalona con desencanto y reclaman proyectos a largo plazo.* Público. <https://www.publico.es/politica/vecinos-encaran-enesimo-cambio-alcaldia-badalona-desencanto-reclaman-proyectos-plazo.html>
- *Protection of children from the harmful impacts of pornography.* UNICEF. (2021). <https://www.unicef.org/harmful-content-online>
- RAC1. (2023, juny). *Xavier García Albiol: "Un nen de 12 anys que viola no pot estar lliure al carrer."* RAC1. <https://www.rac1.cat/el-mon/20230606/109737/albiol-demanara-congres-pugui-perseguir-penalment-menors-14-anys-violin.html>
- Salazar, M. (2023, juny). *Albiol (PP) pedirá en el congreso que los menores violadores de 14 años Sean Perseguidos penalmente.* Antena 3 Noticias. https://www.antena3.com/noticias/espana/albiol-pedira-congreso-que-menores-violadores-14-anos-sean-perseguidos-penalmente_20230606647f4719a7fe8d000104e9b9.html
- Sanjuán, C., & Martínez, L. (2020, novembre). *Informe "(des)información sexual: Pornografía y adolescencia."* Save the Children. <https://www.savethechildren.es/informe-desinformacion-sexual-pornografia-y-adolescencia>

- Santos, G. (2023, marzo). *La madre de una víctima agredida en Màgic Badalona denuncia "abandono institucional y policial"*. El Periódico. <https://www.elperiodico.com/es/badalona/20230329/madre-agresion-sexual-victima-magic-badalona-menor-barcelona-local-centro-comercial-85342191>
- Pappas, S. (2021, marzo). *Teaching porn literacy*. American Psychological Association, vol. 52 No. 2. <https://www.apa.org/monitor/2021/03/teaching-porn-literacy>

Publicat per:

**Asociación para las
Naciones Unidas
en España**
United Nations Association of Spain

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Igualtat
i Feminismes**

ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades pels seus col·laboradors.